



Bài Thánh Ca Buồn

Quang Huy

Những ngày trong tuần Mùa Vọng trước lễ Giáng Sinh năm nay, sau khi đi làm về tới nhà, bà xã tôi thường hay mở nhạc Giáng Sinh để không khí trong nhà thêm ấm cúng. Thình thoảng tôi thấy nàng ngêu ngao:

*“Bài thánh ca đó còn nhớ không em,
Noel năm nào chúng mình có nhau,
lạnh lạnh sao trời đẹp thêm môi mắt.
Áo trắng em bay như cánh thiên thần.
Giọt môi hôn dưới tháp chuông ngân...”*

Không khí Giáng Sinh phảng phất đâu đây. Kỷ niệm dẫu ai xa xưa lại hiện về trong hồn tôi. Tôi im lặng, lắng nghe giọng hát ngọt ngào đã từng làm thốn thức trái tim tôi một thời. Cho tới bây giờ mặc dầu đã có với nhau bốn mặt con, tôi vẫn thích nghe giọng hát (không phải giọng hét đâu nhé!!) của nàng. Từng chữ, từng lời trong bài hát trở thành kỷ niệm của chúng tôi. Chợt nhớ lại kỳ hè vừa rồi về thăm lại Việt Nam, trong một lần đi lai rai ở một quán ăn “hát cho nhau nghe” cùng với một số người bạn; mô hình của những quán ăn này hiện nay rất phổ biến tại Việt Nam. Thực khách có thể vừa ăn nhậu, vừa nghe nhạc sống hoặc có thể lên sân khấu hát bất cứ khi nào họ muốn. Đang ngồi hàn huyên tâm sự với những người bạn “nổi khổ” của một thửa hàn vi. Tôi chợt để ý

đến một thực khách có dáng dấp của một cán bộ “chính quy” đang lắc lư gào thét trên sân khấu bài nhạc Giáng Sinh để đời này ngay trong quán nhậu ồn ào đông đúc, và giữa buổi trưa hè nóng như thiêu đốt. Mặc dầu đây là một bản nhạc tử tôi rất thích nghe, nhưng nghe trong bầu không khí này, và hơn nữa từ một người hát mà tôi không thể nào có cảm tình nổi! Tự nhiên tôi thấy bài Thánh Ca Buồn thực sự đáng buồn và vô duyên chi lạ. Tôi hỏi anh bạn ngồi gần tôi:

- Không hiểu người hát cũng như người nghe ở đây họ có hiểu họ đang hát gì và đang nghe gì không hả cậu? Loại nhạc này mà hát ở trong một không khí ồn ào hỗn tạp như vậy tớ cảm thấy vô duyên và lạt lẽo còn hơn “dùi đục chấm mắm tôm”.

- Cậu mới về không hiểu đấy thôi! Bài Thánh Ca Buồn hiện đang là bài “hot” nhất hiện nay tại Việt Nam đấy. Ca sĩ nổi tiếng nào cũng hát để thu đĩa... người ta có thể hát bất cứ trong không gian nào và thời gian nào.

Quả thật bản nhạc nửa đời nửa đạo đó đang là một “mốt âm nhạc” thịnh hành tại Việt Nam. Đi đâu tôi cũng nghe người ta ngêu ngao “...áo trắng em bay như cánh thiên thần...” mặc dầu chẳng biết thiên thần là ai và cũng chưa từng biết ngôi giáo đường là gì!! Tôi thử vào trang web để tìm hiểu thử hiện tượng “Bài Thánh Ca Buồn”. Quả nhiên theo kết quả của Google thì có 276.000 dữ kiện liên quan tới Bài Thánh Ca Buồn. Các ca sĩ biểu diễn như Đàm Vĩnh Hưng - Mỹ Tâm, Elvis Phương, Băng Tâm - Đặng Thế Luân, Nguyễn Tiến Vinh, Thái Châu, Tóc Tiên, Đào Thanh Phúc, Lâm Dũng, Đan Trường-Phương Thanh... Trang mạng web Tiếng Nói Giáo Dân cũng đặt Bài Thánh Ca Buồn là bài đầu tiên trên phần Nhạc Giáng Sinh. Tôi tìm được bài giới thiệu, phỏng vấn nhạc sĩ Nguyễn Vũ và nguồn cảm hứng nào để sáng tác “Bài Thánh Ca Buồn”. Nguyễn Vũ viết Bài Thánh Ca Buồn vào tháng 10/1972 để gói gắm trong đó niềm thương nỗi nhớ một bóng hình thời... mới lớn. Sau đó bài hát được hãng đĩa Sơn Ca mua độc quyền, ca sĩ Thái Châu là người đầu tiên hát ghi âm...

Nhạc sĩ Nguyễn Vũ kể: “Thuở ấy tôi là một cậu bé 14 tuổi, ngày ngày đi lễ ở nhà thờ Con Gà (Đà Lạt), sở dĩ tôi “chịu khó” đi lễ bởi vì phát hiện ra một cô gái rất xinh và ngoan đạo mỗi ngày vẫn ngang qua ngõ nhà tôi để đến nhà thờ. Trái tim vụng dại của thằng con trai mới lớn đập loạn nhịp trước bóng hình thiếu nữ tóc xõa vai mềm bồng bồng trong gió cao nguyên. Ngày lại qua ngày suốt hơn ba tháng trời tôi âm thầm, làm lủi làm “cái đuôi” cô ấy, kể trước người sau đi về sau mỗi buổi lễ nhưng một lời bẽ đôi cũng không dám thốt. “Lòng thành” của tôi chỉ được hưởng một “ân huệ” nhỏ con: Tôi được biết cô ấy tên Th., lớn hơn tôi 2 tuổi... Thế rồi một buổi chiều gần lễ Giáng Sinh, tan lễ ra thì trời đổ mưa, “đối tượng” của tôi nép vội vào mái hiên trú mưa, tôi cũng... trú tạm bên cạnh, hai người chỉ cách nhau độ một gang tay. Hòa lẫn trong tiếng mưa là giai điệu quen thuộc của bản Thánh ca Đêm Thánh vô cùng (Silent Night) văng ra từ ngôi nhà gần đây:

*Đêm Thánh vô cùng, giây phút tung bồng,
đất với trời, se chữ đồng,
đêm nay Chúa con thần thánh tôn thờ...*

Th. đưa tay hứng lấy những giọt nước mưa và khẽ hát theo.

Tôi lặng người. Giọng hát Th. sao mà buồn da diết. Tự dưng tôi cảm thấy hết... sợ quê, khẽ đưa tay vuốt nhẹ lên... những hạt mưa bụi li ti bám bên ngoài chiếc áo ấm của Th., bắt chợt Th. quay sang tôi nhòe miệng cười: “Cảm ơn nghen!”. Mưa tạnh, “người trong mộng” đã khuất dạng tự bao giờ mà thằng con trai 14 tuổi vẫn còn đứng ngẩn ngơ như “một nửa hồn tôi mất”.

Ba ngày sau gia đình tôi chuyển vào Sài Gòn sinh sống, thế là hết. Tâm trạng tôi lúc đó y như người vừa đánh mất một vật quý giá. Từ đó mỗi khi chợt nghe bài Thánh ca Đêm Thánh vô cùng lòng tôi lại tái tê với ánh mắt, nụ cười hồn nhiên, thánh thiện tựa thiên thần của “người ấy”. Ôm hình bóng ấy cho đến mãi 14 năm sau, tình cờ nghe lại Đêm Thánh vô cùng từ chiếc máy đĩa bồng dung cảm xúc từ một mối tình thánh thiện, hồn nhiên như trẻ thơ - tưởng như đã vùi sâu dưới lớp bụi thời gian - chợt ùa về

trong ký ức, và trong hai tiếng đồng hồ đêm Noel năm 1972, nhạc phẩm Bài Thánh Ca Buồn đã ra đời”.



Đêm nay, sau bữa ăn tối, như thói quen thường lệ, tôi ra sân đi dạo mà trong đầu vẫn còn suy nghĩ vơ vơ về nhạc phẩm Bài Thánh Ca Buồn. Một câu hỏi cứ luẩn quẩn trong đầu tôi: Tại sao giới trẻ và quần chúng Việt

Nam hiện nay lại hâm mộ “Bài Thánh Ca Buồn”, một bài ca liên quan đến Đạo Chúa mà tác giả cũng là một giáo dân thứ thiệt. Phải chăng Giáo Hội Công Giáo đang đồng hành với dân tộc, đang “sống trong lòng dân tộc”, đang được “dân tộc” chấp nhận như là da là thịt là máu, là hồn của mình? Những biến cố xảy đến cho Giáo Hội Công Giáo Việt Nam, cho dân oan Việt Nam, cho Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, cho Giáo Hội Cao Đài, cho Giáo Hội Hòa Hảo, cho đồng bào Thượng, cho các chiến sĩ tranh đấu cho tự do dân chủ trong những năm qua lần lượt quay lại trong đầu óc tôi. Phải chăng qua bao nhiêu trấn áp và đe dọa, có thể đây là một hình thức bày tỏ ý kiến của giáo dân nói riêng và của cả dân tộc nói chung. Bây giờ không còn có cách nào bày tỏ, tán đồng hành động của các giáo dân anh hùng một cách công khai, người dân chỉ còn ủng hộ tiêu cực bằng cách hát những bài hát Giáng Sinh mọi nơi, mọi chốn... Với câu châm ngôn “Kẻ thù của kẻ thù ta, là bạn ta” có lẽ áp dụng đúng nhất cho hoàn cảnh Việt Nam hiện nay. Dù tôn giáo nào, dù sắc dân nào, mọi người dân sẵn sàng chia sẻ, đồng tâm hiệp lực với giáo dân, xích lại gần giáo dân hơn, thương mến giáo dân hơn. Có lẽ nhà cầm quyền Cộng Sản Việt Nam đang càng ngày càng xa lìa với toàn bộ nhân dân Việt Nam.

Khi ngồi viết lại những dòng chữ này thì Lễ Mừng Chúa Giáng Sinh sắp tới trên toàn thế giới. Có nơi vui, có nơi buồn. Riêng tại Việt

Nam, qua các tin tức được cập nhật trên mạng, không khí thâm trầm phủ trùm lên Tổng Giáo Phận Thủ Đô Hà Nội. Nhà thờ Lớn, và rất nhiều nhà thờ không chằng đèn kết hoa. Nhà thờ nào cũng cử hành Lễ Mừng Chúa Giáng Sinh, nhưng không rộn ràng, không nhộn nhịp như đáng lý ra nó phải có. Vui sao được khi tượng Đức Mẹ Sầu Bi bị đập nát tại Đồng Đình? Vui sao được khi lãnh địa Đức Bà Thái Hà, Tòa Khâm Sứ cũ bị cướp giữa thanh thiên bạch nhật? Vui sao được khi giáo dân bị đánh chảy máu, bị xịt hơi cay, khi Tổng Giám Mục bị lăng mạ, khi linh mục bị khắc nhổ vào mặt? Vui sao được khi các giáo dân anh hùng của Thái Hà bị đối xử bất công, bị kết án theo luật rừng? Vui sao được khi nhà đất của các chị Nữ Tu Dòng Thánh Phaolô bị cướp ở Vĩnh Long? Vui sao được khi cơ sở của các Nữ Tu Nữ Tử Bác Ái Thánh Vinh Sơn bị cướp ở quận 3 Sài Gòn? Vui sao được khi An Bằng đang dạy sống, khi Dòng Thiên An, Huế còn bị vùi dập?...



Nếu như “người ấy Th.” của nhạc sĩ Nguyễn Vũ không hát bài Đêm Thánh Vô Cùng bằng một giọng buồn da diết thì đã không có “Bài Thánh Ca Buồn”. Nếu không có những biến cố sâu thẳm như kể trên thì Tổng Giáo Phận Hà Nội, Giáo Xứ Thái Hà đã có một bộ mặt khác hơn trong dịp Lễ Giáng Sinh. Một Bài Thánh Ca Buồn.. Thái Hà buồn. Linh mục buồn. Giáo dân buồn!!.

*Cảnh nào cảnh chẳng đeo sầu.
Người buồn cảnh có vui đâu bao giờ.
(Kiều)*

Mùa Giáng Sinh 2011

ĐỐC MƠ

Nguyễn Văn Trọng

Chiều làng nhỏ nghiêng màu qua nắng đỏ
Trên đường chiều đơn độc dáng cô liêu
Đường về thôn xao xác bóng phu tiêu
Tùng làn khói un lên vùng mây xám

Gió lướt nhẹ lá đùa trên cỏ rổi
Đồng xanh lên mang sức sống cho đời
Con mưa chiều con nước thuận êm trôi
Ngàn câu hát vang theo mùa lúa mới

Áp chiến lũy rào xa vùng giặc cộng
Bao trai hùng ôm nợ nước xông pha
Người ra đi mang sức sống cho làng
Ai ở lại gắng thêm mùa rẫy mới

Sức phấn đấu vươn cao hồn dân tộc
Mong một ngày binh lửa sẽ qua mau
Đường quê ta phơi sắc lá muôn màu
Làng tôi nhỏ vui trong chiều nắng ấm

Kìa thánh thất hiên ngang trong trời rộng
Tùng mái tranh san sát tựa kề nhau
Trường làng tôi sinh bao đấng trai hùng
Vùng quê nhỏ khí thiêng tràn sông núi

Tôi có những người anh đi thừa trước
Những bạn hiền nối gót bước theo sau
Và bây em hùng dũng tiếp cho đời
Mong quê mẹ ánh quang ngày tươi sáng

Rồi một bữa giặc tràn vô thôm xóm
Tiếng đạn bay người gục ngã bên đường
Dân trong làng đành bỏ lại cố hương
Quê tôi đó một trời phơi xương máu

Đồi lúa tỏ vết bom cây lổ chỗ
Núi cúi buồn mây trắng phủ hoang vu
Dòng suối reo như oán hận quân thù
Khu rẫy cũ nằm tro vùng đất chết

Người ra đi không trông ngày trở lại
Người ở nhà cơm bắp chẳng yên thân
Con dốc xưa đưa bao đám dân làng
Giờ gót giặc bước tung đường bụi đỏ

Tôi trở lại sau bao năm tù tội
Ngôi thánh đường vẫn đó phủ rong rêu
Hàng cây xưa im lặng đứng hững hờ
Ngôi trường cũ phượng đau chiều ủ rũ

Quê tôi đó một phần tư thế kỷ
Gót hung tàn quân giặc xéo trên lương
Quê hương ôi bao năm tháng đoạn trường
Con dâng mẹ chút hương lòng tạ lỗi.